Chai Nước Ngọt
<blockquote>Kalama tri ân bạn Ho Thi Vui ghi chép.</blockquote>
Bài giảng zoom 23/08/2021

Mấy hôm nay theo dõi tình hình trong nước, thấy rất lo lắng, xúc động, tuy chúng tôi xuất gia nhưng phải nói, người thân, người quen còn lại trong nước rất nhiều. Trong tình hình này thấy rất đáng ngại, rất đáng lo. Điều đặc biệt đáng lo nhất là khi nhà nhà người người bị cấm cửa, đặc biệt có tin rất độc đáo là mình đi rút tiền không được, nếu rút được thì biết xài tiền vô chuyện gì. Đi đứng thì khó, ít ra có mấy người shipper mang đồ tới nhà, nhưng cũng hạn chế lắm.

Ngay lúc này ta mới thấy rằng ai trong nhà có sẵn đồ dễ sống hơn, người nhà cửa rộng rãi có chỗ chứa thì thoải mái hơn, nhà chật hẹp thì không biết đem về được bao nhiêu? để ở đâu? tiền đâu mua? mua ở đâu? mua được rồi thì về chất ở đâu? Thấy cũng tội. Đó là một chuyện.

Chuyện thứ hai nữa, ngay thời điểm này Thụy Sỹ là mùa hè, hè năm nay về trễ, cuối tháng 4 còn tuyết rơi. Tới hôm nay mới giữa hè thôi, trời rất nóng, nóng dễ thương, đi vào nắng thì nóng mà đi vào bóng râm thì mát, thậm chí có chỗ hơi se lạnh.

Tại sao tôi lạc đề? Vì tôi muốn nói một đề tài: Vì trời nắng nên bà con đổ ra mấy chỗ vui chơi dã ngoại rất đông, khi đi xe mình thấy mấy chỗ đặc biệt là hồ, trên đường xuống núi ngang mấy dòng sông người ta đi đông lắm.

Có chuyện thú vị tôi lấy làm đề tài: Thụy Sỹ không có biển, chỉ có hồ, sông, suối, đương nhiên là nước ngọt. Chỗ thấp nhất tôi biết là 300m trên mặt biển, không có nước lợ, nước ngọt 100%. Điều đặc biệt nữa, do chính sách môi trường của Thụy Sỹ hàng trăm năm nay bảo vệ thiên nhiên rất tốt, cho nên ở Thụy Sỹ chỗ nào nước không uống được người ta mới để tấm bảng, còn không để tấm bảng là nước sạch.

Chỗ tôi đi nửa tiếng đồng hồ là đến một cái hồ của Đức, mà nó nằm trong khu vực Rừng Đen, do bóng núi dọi xuống nên mình thấy nước đen, nhưng thực ra lấy tay vốc một bụm là uống được, họ cho biết nước ở đây tinh khiết tương đương nước chai. Chuyện đặc biệt nữa, bên Na Uy nước chai bán ít, thậm chí bán ế, vì nước vòi nó ngọt và an toàn. Và, tương đương nước chai, và đặc biệt, nước thiên nhiên của Na Uy khi mình tắm gội nó giúp tóc mình tốt lắm.

Tôi đánh một vòng muốn nói gì? Tôi thấy, nước Thụy Sỹ ngọt chứ, ấy vậy mà tôi kịp nhìn thấy người ta đem nước chai khi người ta đi đi bơi lội trên hồ. Tôi muốn nói gì trong bài giảng trưa nay?

Bất cứ đạo tràng nào cũng là một dòng sông, là một con suối, bất cứ chùa miếu nào cũng là một dòng sông, là một con suối, nhưng muốn chắc ăn đi trên sông trên suối trên hồ muốn chắc ăn là lận theo chai nước. Mình đi vào chùa, mình thấy cửa chùa thành tịnh mình vào trong đó với tất cả niềm tin thơ ngây là có bữa mình tức hộc máu, cho nên mình luôn tâm niệm: Chùa là hồ nước, là dòng sông, con suối, có điều đi vào chùa mình phải lận theo chai nước. Chai nước đó là gì? Là khả năng tu học của riêng mình.

Và cái này mới quan trọng. Liếc mắt nhìn sơ thì đúng, mấy người Thụy Sỹ đi tắm hồ, chèo thuyền cầm theo chai nước, tôi có thấy. Tôi biết một chuyện nữa, trong số chai nước họ cầm, chia ra nhiều loại. Ai bị tiểu đường họ không uống nước ngọt, dân tiểu đường đâu dám mang theo coca đâu, nếu thèm quá thì nó uống loại zero/ diet coke, và trong những chai họ mang theo tôi biết có những chai chỉ là nước suối lạt nhách, có người mang nước ga, có người dám uống nước có đường, có người không dám uống nước có đường. Tôi còn biết trong số đó có những người họ không mua nước dọc đường mà họ lấy nước từ nhà, có người mang nước sống, có người mang nước chín. Trong đám nước chín có người bỏ vô tí muối, tí chanh, hoặc bên đây có một số bột vitamin C mình tự pha ở nha, pha theo mùi mình thích, cũng là vitamin c nhưng mùi cam, dâu, chanh, táo,… có người họ tự pha, bản thân tôi cũng tự pha, tui pha chút chanh, xíu mật, tôi lận tôi mang theo.
Thì nãy giờ tôi có đi một vòng cho các vị thấy: Thì ra, có mặt trên một hồ nước, trên một con sông, một dòng suối, nước ngọt thậm chí nước tinh khiết, an toàn, mà tốt nhất mình cũng nên lận theo mình chai nước theo mình là an toàn nhất.
Chai nước đó tùy người mà nó không giống nhau: Người tiểu đường, người không tiểu đường, người cao máu và người không cao máu, người tim mạch, người không tim mạch, người rộng rãi người tiết kiệm, khác nhau. Với tất cả dị biệt đó chai nước mỗi người đem theo không giống nhau.
Chúng ta cũng vậy thôi, chúng ta là tu sĩ có mặt trong dòng chảy của tăng đoàn, của ni giới, chúng ta là cư sĩ có mặt trong đạo tràng của những người cư sĩ nam nữ chúng ta có phật pháp, tăng ni, có bạn đạo… tất cả là dòng sông,… chúng ta chỉ là chiếc lá. Tuy nhiên, cẩn thận. Để cẩn thận, chúng ta nên lận theo chai nước thích hợp với mình.
Như bữa hổm tôi nói: Mọi sự vật đều có tiềm năng tự hủy và tiềm năng sinh tồn. Một cọng cỏ nó mọc trên gờ tường, bờ đá, nó cũng phải có khả năng sinh tồn để nó có thể bám trên đó. Ngay cả trong Quy sơn Cảnh sách là một cẩm nang tu học của tăng ni Bắc truyền, trong đó tác giả có dùng hình ảnh: Cuộc đời này nó mong manh như ngạn thụ tỉnh đằng. Ngạn thụ = cây mọc cheo leo trên mép nước, bờ vực; Tỉnh đằng = dây leo mọc trên lòng giếng = > Ngạn thụ tỉnh đằng là thành ngữ Phật gia, ám chỉ cái gì mong manh, dễ bị hư hại, hư hao.
Dầu cho ngạn thụ tỉnh đằng đi nữa, cây nào cũng có khả năng tự sinh, tự hủy. Bất cứ sự vật nào trên đời này. Chúng ta cũng vậy. Biết đạo hay không biết đạo thì ngay trong đời sống sinh hoạt, những tư tưởng lạc quan, tích cực, hướng thượng là khả năng tự tồn của chúng ta, và những gì tiêu cực, bất thiện là khả năng tự hủy của chúng ta.
Ngay trong ăn uống, sinh hoạt, mình cũng thể hiện 2 khả năng tự hủy và tự tồn. Tự hủy = kiểu ăn uống, vui chơi, hoạt động nó ngầm mang, chở trong đó nguy cơ phương hại cho bản thân. Tùy thuộc kiểu sống của mình mà mình được an lạc, thăng hoa tiến bộ, và tùy kiểu sống của mình mà mình trở nên bệ rạc, sa đà, đổ đốn, xuống dốc, tùy mình thôi.
Trong 37 Bồ Đề phần, gồm có : Tứ như ý túc, tứ niệm xứ, tứ chánh cần, thất giác chi, bát chánh đạo, ngũ căn, ngũ lực.
Trong tứ chánh cần, đức Phật có nói đến 4 khả năng tu học của người cầu đạo giải thoát.
(1) Phòng ngự, che chắn, đề phòng những điều bất thiện chưa xảy ra không cho nó xảy ra.
(2) Khả năng đối phó, đối diện, trực diện với những bất thiện đang có mặt, đang hiện hữu, cho nó mất đi.
(3) Tu dưỡng, gieo trồng, vun xới thiện pháp chưa có cho nó được có mặt.
(4) Khả năng bảo trì, phát triển thiện pháp đã có.
Bài giảng này tôi đặc biệt muốn nói 1 vấn đề trong giáo lý duyên khởi.
Rất nhiều người khi nói tới giáo lý duyên khởi họ cứ chăm bẵm nói cái Vô minh trước. Vô minh duyên hành, hành duyên thức có nghĩa là: Do Vô minh trong Bốn đế không biết mọi thứ là khổ, không biết thích cái gì cũng là thích trong khổ, thích trong khổ thì sẽ gầy tạo ra một khổ mới, muốn hết khổ thì đừng thích trong khổ nữa. Các nhận thức này gom chung lại được gọi là Đạo đế, là con đường chấm dứt đau khổ. Do bất tri trong Bốn đế (bất tri = Vô minh). Do vô minh trong Bốn đế tạo ra Hành. Hành có thiện hành và ác hành. Do Vô minh nên người ta làm ra các việc thiện ác.
Các vị trong room chắc ngạc nhiên: Tại sao thiện cũng từ vô minh? Thiện có 2: (1) Thiện vô lậu và (2) Thiện hữu lậu. Thiện vô lậu nhắm đến cứu cánh giải thoát, chấm dứt sanh tử, chấm dứt 5

uẩn.Thiện hữu lậu nhắm đến quả lành nhân thiên, nhắm đến quả lành trong 3 cõi. Người không tu học Phật pháp chỉ là thiện hữu lậu, khá hơn bất thiện thôi, khá hơn tham sân si thôi chứ thiện đó vẫn là sự quẩn quanh.

Nhiều lần tôi nói: Trong căn nhà cháy thì dầu leo nên nóc hay chui xuống sàn, hay vô bồn tắm thì đều không an toàn. Cách sống sót tốt nhất là bằng mọi giá phải ra khỏi căn nhà đó.

Theo kinh nghiệm, hướng dẫn các chuyên gia cứu hộ, thì trong căn nhà đang cháy, chuyện thứ nhất chúng ta càng bò sát xuống sàn, xuống mặt đất càng thấp càng tốt; Kinh nghiệm 2: họ khuyên mình lấy khăn thấm nước che mũi mình lại. Nói chết cháy, thật ra những người mình gọi chết cháy đều chết do khí CO_2, không phải do lửa đốt, chết do thiếu ôxy trước, sau đó thân xác mới bị lửa đốt cháy sau. Chứ không phải chết do lửa. Như vậy có nghĩa là, trong ngôi nhà đang cháy chuyện đầu tiên là phải thoát thân.

Kinh nghiệm của người đi sông đi suối: Dầu dưới chân họ là nước ngọt thì vẫn mang theo nước. Và nước đó nội dung là gì? Nước đó giúp hay hại mình. Theo chuyên gia hàng không, chuyên gia sức khỏe, các bác sỹ có hướng dẫn, khi đi máy bay, ở độ cao nào đó hạn chế uống chất cồn, bia rượu không tốt. Điều đó có nghĩa là có những thức uống, thức ăn, đặc biệt những chuyến bay trên 10h đồng hồ chuyện ăn uống phải tính toán cẩn thận, có những trường hợp thức uống thức ăn nó chỉ hại mình thôi.

Khi nói đến 12 Duyên khởi đa phần chúng ta bắt đầu Vô minh duyên hành, hành duyên thức. Do vô minh 4 Đế >> Thiện hành & ác hành. Do thiện hành ác hành mới có tâm đầu thai về các cõi. Do đầu thai về các cõi nên mới có 6 căn. Do 6 căn nên mới có 6 xúc, 6 thọ, 6 ái. Từ đó có Tứ thủ, 2 hữu, tứ sanh, từ đó có già đau chết, sầu bi khổ ưu não. Đó là công thức chung.

Nhưng đó là trên công thức. Thực tế đời sống, giáo lý Duyên khởi phải được hiểu linh hoạt hơn. Như nhiều lần tôi nói: Đời sống chúng ta gồm 2 phần, đó là Nhân & Quả. Và điểm khác biệt của chúng ta: Chúng ta sống ra sao/ xử lý nhân quả đó như thế nào.

Tôi giả định, chúng ta đang mang thân người cho dễ nói chuyện. Tấm thân này từ 2 nguồn tiền nghiệp quá khứ: Phước & tội. Có những thứ trong thân mình là do phước, nhưng có những thứ trong thân mình là do nghiệp xấu quá khứ. Nhưng đặc biệt, tâm đầu thai thân người phải là quả lành. Nhờ Quả lành chúng ta mới mang thân người. Nhưng khi mang thân người đó chính là lúc chúng ta phải trả cùng lúc 2 thứ thiện nghiệp và ác nghiệp trong quá khứ. Khác biệt giữa người có tu và không tu nằm chỗ này.

(1) Người không tu, khi họ nhận được quả lành hay quả xấu đều đón nhận bằng tâm bất thiện. Khi nhận quả ngọt ngào thì họ đón bằng tâm tham, khi nhận quả xấu thì họ đón bằng tâm sân ➔ Như vậy với người không tu, quả lành quả xấu đều là cơ hội để họ tiếp tục gieo nhân xấu.

(2) Người có học giáo lý, người tu tập tuệ quán: Đang lúc tiếp nhận quả lành hay quả xấu họ đều đón nhận bằng cách tạo nhân lành, có nghĩa là họ đều đón nhận quả ngọt, đắng bằng chánh niệm, trí tuệ, bằng khả năng nhận thức đúng đắn, chín chắn của chánh tín, chánh kiến, chánh tư duy. Nó khác nhau chỗ đó. Cho nên trong 12 Duyên khởi, nhiều người nói bắt đầu bằng vô minh, thật ra 12 Duyên khởi là một vòng tròn khép kín, không có điểm bắt đầu, không có chỗ kết thúc. Tu hành là chúng ta làm gãy vòng tròn đó, nhảy ra khỏi vòng tròn đó.

Có nghĩa là, dòng luân hồi mình nói: Bắt đầu từ nhân cũng được, từ quả cũng được. Do quả quá khứ nảy sinh, xuất hiện và ngay thời điểm đó Thái độ chúng ta đối với quả quá khứ ra sao.

Thí dụ như: Để phân tích cấu tạo chúng sinh đức Phật Ngài có nhiều cách phân tích, có chỗ Ngài phân tích là danh sắc, 5 uẩn, 12 xứ, 18 giới, có chỗ Ngài nói chỗ là sự hiện hữu chúng sinh chỉ nằm trọng trong tứ thực thôi, tức là trong 4 món ăn. Tức là, thế giới này là một bàn ăn, một bàn tiệc, mâm ăn, chúng sanh sanh tử là chỉ vì liên tục tiếp nhận thực phẩm và từ đó sanh tử. Bốn thứ thực phẩm đó là gì? (1) Xúc thực = Sự tiếp xúc giữa 6 căn và 6 cảnh, tâm sở xúc ; (2) Đoàn thực = Thức ăn, thức uống, thuốc men ; (3) Tư niệm thực = Chủ ý trong hành động của mình, có 3 : thân, khẩu, ý, chủ ý trong từng tư tưởng, chủ ý của mình trong từng hành động, chủ ý của mình trong từng lời nói, có 2 chữ đồng nghĩa: cetana / sañcetana = chủ ý trong hành động. Chính chủ ý tạo ra vũ trụ này, chính chủ ý chúng sinh tạo ra thiện ác, phàm thánh, khổ lạc ; (4) Thức thực = tâm đầu thai, do có tư niệm thực mới tạo ra thức thực. Do có nghiệp thiện ác dẫn tới đầu thai cõi này cõi kia)

Tứ chánh cần có 4 = Thận, trừ, tu, bảo
Thận = Sự phòng vệ, đề phòng, những bất thiện có thể xảy ra, sẽ xảy ra, chưa xảy ra.
Trừ = Đối phó ác pháp đang có mặt, đang xảy ra.
Tu = Khả năng gieo trồng thiện pháp chưa có được có mặt sẽ có mặt.
Bảo = Bảo trì, duy tu, phát triển những thiện pháp đã có.
Mình tu tập có thể bắt đầu từ nhân/ bắt đầu từ quả. Không để ác pháp tiếp tục phát triển/ Tiếp tục cho tâm lành không mất đi. Tu quả = Khi 6 căn biết 6 trần bằng chánh niệm, trí tuệ, không làm cay đắng, ngọt ngào của cuộc đời làm mình phan duyên theo. Không để cái ngọt làm tham xuất hiện, không để cái đắng làm sân xuất thiện.
Giới = Tránh tiếp xúc không cần thiết với 6 trần. Người không biết đạo thì tìm 6 trần để thưởng thức, hưởng thụ. Họ chỉ ngồi yên để tỉnh táo trước những 6 trần không tránh được, không đi tìm 6 trần để chìm sâu, gắm chặt trong đó.
Tôi quay trở lại nội dung chính bài giảng hôm nay : Dầu chúng ta có mặt trên hồ nước ngọt, con sông con suối nước ngọt thì chuyện căn bản là phải có nước uống mang theo, nói gì trên biển. Có nhiều người Phật tử Thái Lan, Miến Điện, …
Tôi phân loại Phật tử làm 3 trường hợp
(1) Có những người Phật tử có mặt trong giáo pháp này như người đi trên biển, trên vùng nước mặn = Đi vào chùa, nghe giảng không hiểu gì hết thấy khó quá, liếc mắt tủ đại tạng kinh thấy nhiều quá, nghe mấy thầy giảng thấy không hiểu. Dưới chân mình là nước mà không uống được giọt nào. Đi dạo đi chơi thì được chứ tắm gội hơi khó khăn vì phải tắm lại, chứ để nguyên không được.
(2) Có những người Phật tử có mặt trong giáo pháp này như người đi trong vùng nước ngọt = Bí quá cũng uống được. Đang lội đang bơi lỡ nước vô miệng muốn phun thì phun, muốn uống thì uống, vì nó là nước ngọt thì nó đỡ, nhưng uống cũng hơi ngại.
(3) Người luôn có chai nước bên người = Muốn uống lúc nào cũng được.
Chùa chiền, tăng ni, bạn đạo, kinh điển, đối với tôi là nước mặn hay nước ngọt là vùng nước mặn hay vùng nước ngọt hay là chai nước suối bên cạnh tôi muốn uống lúc nào thì uống ?
Nước biển thì khỏi nói rồi, chỉ nấu lấy hơi uống thôi. Chỉ có trường hợp thứ 3 là nước chai uống được.
Dầu cho quý vị đang có mặt trên vùng nước nào, sa mạc, núi cao, rừng sâu, sông suối, ao hồ, nước mặn, nước ngọt thì chuyện quan trọng nhất là khả năng mang theo lượng nước đủ mình sống qua ngày.
Nhiều người lớp nào cũng học, room nào cũng vào nghe, kinh sách đọc ào ào nhưng lúc hữu sự mới hay bấy lây nay tôi đang có mặt trên vùng biển mặn, tôi đang có mặt trên con sông, dòng suối, nó không phù hợp với nhu cầu thực tế của tôi.
Cái thứ ba, luôn luôn bên cạnh tôi có chai nước. Chai nước đó, tùy tình trạng sức khỏe mỗi người mà chai nước người này không giống người kia.
Nhiều lần tôi nói, tùy thuộc những gì chúng ta mang theo người mà chúng ta đi tới đâu. Ví dụ các vị có Passport, trong đó có visa vào được bao nhiêu quốc gia ? Trong túi có ngoại tệ, có thẻ nhà băng không ? trong đầu có ngoại ngữ không ? Áo quần các vị ,nhìn tôi có thể biết các vị có thể đi đâu. Thí dụ, mùa đông Tây Âu mà mở hành lý toàn quần tà lỏn thì tôi thấy hơi khó. Trừ phi, nếu ngay phi trường có tiệm bán áo khoác, nó mắc lắm, thứ hai, coi chừng nó bán đồ văn nghệ, đồ mặc đúng không dễ đâu. Vì các vị biết, Thụy Sỹ này, tôi tình cờ, tôi đi tìm cái gì đó, tôi ghé chỗ bán đồ lạnh của Thụy Sỹ, tôi từng chạm tay vào 1 áo jacket 800Franc ~1000$, nó mỏng lét luôn. Mà trong đó nó đó 1 tem giấy, áo này chịu được nhiệt độ -C. Phải cỡ đó đó. Mình nhìn hành trang, hành lý, coi khả năng tiền mặt họ có bao nhiêu, tiền nhà băng bao nhiêu, khả năng sinh ngữ, đồ mặc,..
Cho nên, (1) tùy thuộc hành trang chúng ta, (2) có trường hợp tùy người đồng hành chúng ta,(3) tùy thuộc tình trạng sức khỏe bản thân, (4) Tùy tình trạng tâm lý, có thể biết các vị có thể đi bao xa, đi tới nơi thì các vị có thể ở mức nào.
Trong chuyện tu học y chang vậy. Nhiều lần tôi nói.
Công chúa Sumana con gái vua Pasenadi, chuyện dài, tôi kể vắn tắt, vào hầu Phật, hỏi đức Phật, Bạch Thế Tôn, khi sanh về trời, khi đi xuất gia, trước khi chứng đạo, người có Bố thí và người

không bố thí có gì khác nhau không ? Ngài trả lời : Có. 2 ông cùng về trời, ông từng bố thí rộng tay điều kiện hưởng thụ ổng nhiều hơn. Khi xuống cõi người dầu xuất gia, nhưng ông có phước bố thí nhiều trong quá khứ được thoải mái trong điều kiện vật chất. Trước khi chứng đạo đời sống có thể khác, nhưng khi chứng đạo rồi giống nhau về đời sống tâm linh.
Ngay trước bậc thềm giác ngộ, sự khác biệt vẫn còn đó.
Tôi nói nhiều lần, tôi chỉ ôn lại thôi. Nghe pháp có lợi là biết nhiều cái chưa biết, và ôn cái đã biết. Đụng chuyện là nhớ là của mình, còn nghe hiểu mà đụng quên mất tiêu là không phải của mình.
Trong kinh đức Phật kể 4 trường hợp tu chứng : (1) &(2) Tu khó đắc nhanh & đắc chậm ; (3) & (4) Tu dễ đắc nhanh & dđắc chậm
Khó = Điều kiện bên ngoài, phải trải qua những năm tháng đói, lạnh, tai nạn trùng trùng.
Đề mục dễ kiếm, dễ ngửi, dễ nhìn = tu dễ. Quán thọ quán thọ lạc thọ hỷ đắc. Có người quán thọ khổ, ưu đắc. Quán tâm, có người nhìn tâm thiện đắc, có người nhìn tâm bất thiện họ đắc. Có người có khả năng đắc thiền, nhìn lại tâm thiền đắc, có người không có khả năng đắc thiền.
Đề mục sang, sạch, đẹp, dễ kiếm = Tu dễ.
Tu khó có 2 trường hợp = (1) Phải trải qua thử thách từ bên ngoài đói lạnh, trú xứ không thích hợp, thầy bạn không thích hợp, phòng ốc không thích hợp, y áo không thích hợp, thuốc men không thích hợp,…. (2) Đề mục khó khăn, ví dụ : đề mục thể trược (tóc, lông, móng, răng, da,…) quán thấy ghê lắm mới đắc ; quán tử thi tử thi mới chết lạnh ngắt, tử thi trương sinh, tử thi bị máu me tèm lem, tử thi bị thú gặm nham nhở,… có người phải lấy cái đó làm đề mục mới đắc được. Trường hợp này gọi là tu khó.
Tu khó có 2 trường hợp = đắc nhanh & đắc chậm.
Tu đề mục kỳ kỳ.
Thời đức Phật, có vị, thấy người ta nhe hàm răng cười, nhìn hàm răng nghĩ đến bộ xương, chứng đạo. Nhưng nói vậy cũng còn khó.
Vị tu dễ chỉ nhìn dòng nước chảy, nàng Patacara lúc rửa chân, múc nước rửa chân, thấy nước từ chân, trôi, lan ra lòng đất thấm, nhìn dòng nước nàng đắc.
Nàng Bhadda Kundalakesa nhìn lửa cháy trong lò, nàng quán niệm vô thường khổ vô ngã nàng nghĩ thân tâm này luôn lụi tàn, nghĩ đến đó chứng đạo.
Có vị bị cọp tha ăn từng phần, trong cơn đâu mới đắc. Có vị bị quằn quại trên giường bệnh, đau nhức, rên xiết toàn tập mới đắc.
Tất cả 4 trường hợp : Tu khó đắc nhanh, tu khó đắc chậm, tu dễ đắc nhanh, tu dễ đắc chậm.
Tất cả cái này ở đâu ra ? Do chính chuẩn bị của mình trong tiền kiếp.
Nãy tôi nói, tôi nhìn hành lý tôi đoán được hoàn cảnh các vị sẽ gặp khi các vị đi đến nơi. Tôi đoán được.
Tôi thấy các vị sức khỏe tốt, tiền bạc thoải mái, có tiền nhà băng, có tiền mặt, thuốc men đi đường đầy đủ, áo quần ngon lành. Tôi biết các vị đi đâu cũng ok. Các vị hoàn toàn có thể ở khách sạn 5 sao, hoàn toàn có thể có xe limousine đưa đón tại phi trường. Nhưng có trường hợp tôi nhìn hành trang, nhìn tình trạng sức khỏe các vị tôi thấy không xong.
Ở phi trường nhìn mấy người ngồi xe lăn tôi ngán lắm. Nhìn mấy vị này biết họ đi đâu đi nữa destination luôn là xe lăn nữa, tôi ngán lắm. Nhìn mấy cô cậu Âu Mỹ khỏe mạnh, hành lý gọn gàng, quần áo đúng điều,… biết tay này tới đâu cũng sướng. Nhìn vài người thấy chắc không ung thư cũng tiểu đường, nhìn là biết. Nhất là mấy bà Việt Nam của tui, nóng thấy bà nội mà quấn khăn, dầu gió xanh, đi đâu cũng mùi dầu xanh, limousine có đón bả cũng không đi được nhiều. Dầu xanh nó kỵ 5 sao. Dân xức dầu gió, cù là, khăn quấn, cây gậy chống, … nhìn cái tướng là biết khổ rồi đó.
Chính hành lý, hành trang, tình trạng tâm lý, tình trạng sức khỏe, quyết định mình đi về đâu, đến đó trong tình trạng, hoàn cảnh như thế nào.
Dầu chúng ta có mặt trên vùng nước mặn hay nước ngọt cái quan trọng nhất là chúng ta phải có khả năng tậu chai nước để mình uống vừa miệng, an toàn, ngon. Có trường hợp nước vừa miệng mà không ngon, nhưng có trường hợp vừa miệng, ngon mà an toàn. Ví dụ có thứ nước tôi thích mà bên đây hiếm, chanh muối, tắc muối. Đi giữa trưa nắng mà có ly chanh muối rất tuyệt vời.

Cho nên : Tình trạng sức khỏe, tình trạng tâm lý, hành trang mang theo, bạn đồng hành rất là quan trọng.
Rất nhiều lần tôi nói. Người Phi châu có câu ngạn ngữ rất hay : « Muốn đi xa cần có bạn, muốn đi nhanh thì đi một mình »
Gặp mấy vị tu học thích rần rần thì tôi cũng có lòng tùy hỷ nhưng trong bụng tôi hơi ngại. Nếu muốn tu hành rốt ráo thì kiểu lùm xùm này chật vật lắm. Muốn đi nhanh phải có khả năng sống một mình.
Người Đại Hàn có câu tôi rất thích : Không phải người mạnh nhất có thể sống được mà người sống chính là người mạnh nhất.
Người Đức có câu = Một trong những dấu chỉ cho biết sức mạnh của con người là khả năng sống một mình (sức mạnh tinh thần & sức mạnh thể chất). Hồi đó đọc câu đó tôi không thấm, càng có tuổi càng thấm.
Cho nên, muốn đi xa thì cần thầy bạn um sùm đông đảo, muốn đi nhanh bắt buộc phải đi một mình.
Điều đó cho thấy Tư lương/ Patheyya rất quan trọng. Ngoài những gì chúng ta cầm trên tay, đeo trên lưng, trong ba lô, trong túi sách còn là những gì trong đầu chúng ta.
Tất cả người tu Phật đều hướng đến cứu cánh chấm dứt sanh tử. Tất cả những tiện nghi, dễ chịu, thoải mái trong vòng luân hồi là trạm dừng chân có bóng râm trên con đường thiên lý mà thôi. Nó chỉ là trạm dừng chân có bóng râm, thay vì những người không có trạm dừng chân, trong lúc dừng chân vẫn đứng ngoài nắng, có những người may mắn dừng chân trong bóng mát. Tất cả công đức mình có được trước khi chứng đạo chỉ là trạm dừng chân.
Bất hạnh cho người nào không thấy rằng : Phương tiện chỉ là phương tiện, phương tiện không thể thay cho cứu cánh.
Bất hạnh cho kẻ nào đến với Phật pháp chỉ dừng chân ở cầu công đức, hưởng quả nhân thiên.
Phúc thay cho kẻ nào đến với đạo này được nghe cùng 2 thứ giáo lý : Giáo lý Thi Thiết (có nghĩa là còn loay hoay trong tục đế, chế định, còn thấy vị ngọt trong hình danh sắc tướng giả vọng) & Giáo lý đệ nhất tất đàn. Phúc thay cho người nào đến với Phật pháp học được phần tinh hoa, thấy rằng: Tất cả dầu đắng hay ngọt thì chỉ là chớp tắt, đều không phải là cốt lõi. Tất cả do duyên mà có đều do duyên mà mất đi, Tất cả là do lắp ghép mà thành. Nhận thức này không phải trên đầu môi chót lưỡi, không phải chỉ trên mặt giấy, trong những room học, lớp giảng mà cần đưa vào đời sống thường nhật của mình trong từng giờ.
Tôi nhắc lại, chính mình thương hay ghét mình thôi, không ai giúp mình được đâu. Có nghĩa là, tùy phước duyên Ba La Mật của mình, mà kiểu trang bị, hành lý của mình khác nhau. Có người chỉ trang bị mức độ đủ đi quãng đường xa thôi chứ họ không xác định được đến nơi họ sống ra sao. Có người ngoài chuyện chuẩn bị quãng đường xa còn xác định được chỗ họ đến là đâu, họ sẽ đến trong tình trạng nào. Người này tôi cho là đủ tư cách là phượt thủ thứ thiệt. Biết chuẩn bị những thứ trên đường, biết mình sẽ đến đâu, mình sẽ đến trong tình trạng nào.
Đa phần, một là con nít, hai là thiếu kinh nghiệm thì tới đâu hay tới đó, họ tưởng đó là hay nhưng theo tinh thần Phật pháp, chúng ta phải có khả năng đi đứng tự tại trên con đường vạn lý, chúng ta phải biết chúng ta sẽ đến đâu, đến trong tình trạng nào.
Tu học thì khi chứng thánh giống nhau. Thế Tôn khi viên tịch như chiếc tàu lớn bị chìm. Chúng ta chỉ là chiếc lá, chiếc xuồng nhỏ, khi chìm rồi thì không còn gì để nói hết. khi Niết Bàn giống nhau. Nhưng trước khi chứng đạo, điều kiện tu chứng khác nhau.
Nhiều người nói bảnh "tu mình không sợ khó" tôi không đồng ý. Tu tạo công đức không có nghĩa tìm cái sướng trong tu học mà phải nói: Do anh tập chú, anh chuyên tâm trong điều lành thì tự nhiên đường đi của anh dễ dàng hơn.
Tôi nhắc lại lần nữa: Mình tu không phải cầu sướng, nhưng dốc lòng cho cái thiện tự nhiên đường trơn tru. Nếu mà mình nói nghe ngon là Tu không cần sướng có nghĩa là với cái thiện mình không thiết tha lắm.
Trong kinh nói: muốn thành Chánh Đẳng Giác phải hoàn thành 30 pháp độ = 10 Ba La Mật x 3 cấp (bờ kia = vì Ba La Mật hy sinh vật chất ngoại thân; Bờ trên = vì Ba La Mật dám hi sinh bộ phận cơ

thể như là cho máu cho võng mạc, cho một phần thận,…; Muốn chứng Độc Giác phải có 20 Ba La Mật có nghĩa là dám hi sinh một phần thân xác ; bờ chí thượng = vì Ba La Mật bỏ cả tánh mạng).
Nói rộng là 30, 10 Ba La Mật nói gọn là có 2: (1) Không bao giờ biết đủ trong thiện pháp (2) Không bao giờ biết dừng lại trong khả năng tinh tấn = tinh tấn bất thối.
Người nói tu không cần sướng. Nói là nói vậy, thật ra người chuyên tâm tập chú trong thiện pháp đường tu trơn tru lắm.
Học đạo không tới mình thấy: Bố Thí là công đức cần thực hiện, dầu nói về thập độ hay thập thiện. Trì giới, trong thập thiện, thập độ cần thực hiện vì là công đức. Đó là người sơ cơ.
Hiểu thêm chút nữa, thấy rằng: Khả năng bố thí, giữ giới là thành tựu tự nhiên của một người khi các thiện pháp nói chung của họ đi đến mức độ nào đó, tín tấn niệm định tuệ, tín thí giới văn tàm úy trí của họ đi đến mức độ nào đó thì lúc bấy giờ Bố thí không phải là chuyện cần chú ý đặc biệt nữa mà là chuyện tự nhiên. Trí tuệ, niềm tin đúng mức thì chuyện bố thí là đương nhiên, và lúc bấy giờ không bố thí mới là chuyện khó.
Lúc đầu bố thí, giữ giới, thiện sự công đức phải ráng. Sẽ có ngày, thiện pháp đủ rồi, làm ác là chuyện khó. Muốn làm ác phải ráng, bất đắc dĩ mới làm được. Lúc bấy giờ hào sảng rộng tay dễ hơn ki bo, cóp nhặt.
=> 30 Ba La Mật nói gọn có 2 : (1) Không bao giờ biết đủ trong thiện pháp (2) không bao giờ biết dừng lại trong khả năng tinh tấn, tinh tấn bất thối. Thành tựu 2 cái này.
Bồ Tát Độc Giác và thinh văn thì nói gì thì nói có chỗ bị chùn bước.
Ngài Xá Lợi Phất có lần nguyện làm Chánh Đẳng Giác, tuyên bố ai xin gì cho ngài chỉ cầu Phật đạo thôi. Có người tới thử kêu cần con mắt, ông kia cầm gớm, ổng cầm ổng vứt cái toẹt. Ngài bị sốc. Vì con mắt là bộ phận quan trọng cơ thể mình nhịn đau móc cho ổng mà ổng như vậy. Ngài thấy thành Phật khó. Ngài buông cái nguyện đó.
Riêng Bồ Tát Chánh Đẳng Giác thì không. Hễ đó là việc cần làm, đáng làm, nên làm thì thử thách nào Ngài cũng làm.
Tôi muốn gom nội dung tổng quát bài giảng trưa nay. Tôi mong mỏi, trong mùa dịch này, bà con kịp thời chuẩn bị những thứ cần thiết cho thời gian giãn cách tiếp theo mà mình không biết kéo dài bao lâu. Hồi đầu nói 2 tuần, kéo dài 3 tuần, .. bà con lấy gì sống? Những gì Kalama Friends làm cho Miến Điện cũng với tinh thần đó, mong người ta có cái lận lưng trong thời gian cách ly sắp tới. Đó là chuyện ngắn.
Nói chuyện dài, mong sao trong tất cả lộ trình bà con có mặt trên đường sanh tử hay tu chứng luôn nhớ: Dầu có mặt ở đâu tôi phải có đủ hành trang, tư lương thích hợp để đi đứng thoải mái tự tại: Nên đem theo cái gì? Và đem theo như thế nào?
Trên biển, chung quanh là nước mặn không, dầu dưới chân là nước nhưng mình có thể chết khát. Dưới chân mình là nước ngọt rất có thể mình bị khó khăn trong chuyện khát nước. Nói nước sạch chứ mình cũng ngại, uống trực tiếp mình cũng ngán. Cho nên, làm sao trong mọi tình huống mình có thể tự tại.
Người Mỹ có câu: Người giàu nhất không phải là gì cũng có mà là người có thể thích hợp với mọi hoàn cảnh là người giàu nhất.
Chúng ta có thể không phải là Bồ Tát thứ thiệt, không phải bậc đại nhân, đại phước, đại duyên, nhưng tối thiểu chúng ta có thể tu học trong mọi tình huống. Trước mắt, trong mùa đại dịch này mình không biết mai thức dậy mình như thế nào, mình có còn không hoặc người thân của mình.
Trong mùa covid, tôi biết tại Mỹ, tính đến hôm nay, có 6 người quen chúng tôi đã chết, mất tại Mỹ vì covid. Cách đây 2 năm về trước ngày 10/3/2020, lúc rời khỏi Mỹ, tôi không biết rằng ngày tôi trở lại không gặp được mấy người đó, tôi không ngờ, trong đó có người tôi đặc biệt thương quý, đó là người tôi quen biết, chưa kể có những người tôi biết mà không quen. Tính từ đầu năm 2020, trong giới nghệ sĩ và những người tiếng tăm, đã hơn 10 người chết.
Cuộc đời này là lộ trình, đời sống mình trong từng ngày là cuộc đi. Điều quan trọng nhất là chúng ta biết rõ mình cần đem theo cái gì, đem theo như thế nào. Ngoài biển phải mang nước, nhưng đem vừa vừa, đem nhiều quá chìm thuyền. Khát nước phải uống nước. Nhưng uống ra sao.

Có ông Phật tử, ăn trưa chung với tôi, tôi hỏi sao không uống nước, ổng nói, con bị thận, cho nên ổng uống thấm môi thôi. Cho nên, tùy người. Nói về mặt tinh thần, không nói về thể xác, có người bị tiểu đường tinh thần, cao máu tinh thần, thận tinh thần, có ngườ

Có người xem Phật pháp như vùng biển mặn, là hồ nước ngọt, là dòng sông, là con suối. Điều quan trọng nhất là chúng ta có được nước uống trong mọi tình huống. Đó là niềm mong mỏi của tôi.
